Ya?amboyu Ö?renme Yeterlilik Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Ya?amboyu Ö?renme Yeterlilik Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32980

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Ya?amboyu Ö?renme Yeterlilik Ölçe?i (YBÖYÖ), Uzunboylu ve Hürsen (2011) taraf?ndan bireylerin sürekli ö?renme ve geli?im yetkinliklerini de?erlendirmek amac?yla geli?tirilmi? bir ölçme arac?d?r. Ölçek, toplam 51 maddeden olu?makta olup, bireylerin ö?renme süreçlerindeki öz yeterliliklerini, inisiyatif alma becerilerini ve dijital okuryazarl?klar?n? kapsayan alt? temel boyutu ölçmektedir. Ölçek, psikometrik aç?dan yüksek bir iç tutarl?l?k sergilemektedir. Bu araç, özellikle e?itim bilimleri ve psikoloji alanlar?nda, bireylerin modern bilgi toplumuna adaptasyon düzeylerini belirlemek için önemli bir kaynak te?kil etmektedir.

Anahtar Kelimeler

Ya?amboyu Ö?renme, Yeterlilik, Öz Yönetim, Dijital Yeterlikler, Giri?imcilik, Ö?renmeyi Ö?renme, Psikometrik Ölçek Geli?tirme, Cronbach Alpha.

Yazarlar

Hüseyin Uzunboylu, Çise Hürsen

Amaç

Ya?amboyu Ö?renme Yeterlilik Ölçe?i'nin temel amac?, bireylerin ya?amlar? boyunca bilgi ve becerilerini güncel tutma, yeni durumlara adapte olma ve ö?renme sürecini kendi kendilerine yönetme kapasitelerini ölçmektir. Bu ölçek, özellikle de?i?en i? gücü piyasas? ve bilgi ça??n?n gerektirdi?i sürekli ö?renme ihtiyac?na yönelik bireysel yeterlik düzeylerini saptamay? hedefler.

Ölçek, bireylerin ö?renme süreçlerine aktif kat?l?mlar?n?, risk alma e?ilimlerini ve teknolojiyi ö?renme amaçl? kullanma becerilerini kapsayan geni? bir yeterlilik yelpazesini de?erlendirerek, e?itim programlar?n?n ve müfredat?n bu yeterlikleri geli?tirmeye yönelik ne kadar ba?ar?l? oldu?unu ortaya koymak için bir tan? arac? olarak da kullan?labilir.

Yap?

Ölçek, Ya?amboyu Ö?renme Yeterlilik kavram?n? çok boyutlu bir yap? olarak ele al?r. Bu yap?, bili?sel, davran??sal ve motivasyonel unsurlar? birle?tirerek, bireyin kendi ö?renme yolculu?unu ne ölçüde kontrol edebildi?ini ve yönetebildi?ini de?erlendirir. Ölçek, toplam 51 madde ve 6 alt boyuttan meydana gelmektedir.

Yap?sal olarak ele al?nan alt boyutlar, ö?renmenin farkl? a?amalar?n? ve gerekli becerileri temsil etmektedir. Bu alt boyutlar, bireyin ö?renme hedeflerini belirlemesinden, bilgiyi edinme yollar?na ve nihayetinde elde edilen bilgiyi pratik uygulamalara dönü?türme yetene?ine kadar uzan?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Geçerlik

Ölçe?in geçerlik çal??malar?, Uzunboylu ve Hürsen (2011) taraf?ndan yürütülmü?tür. Kaynak metinde spesifik geçerlik türlerine (yap? geçerli?i, kapsam geçerli?i vb.) dair detayl? istatistiksel sonuçlar sunulmam?? olsa da, ölçe?in geli?tirme çal??mas? ba?lam?nda yap? geçerli?inin sa?lanmas? için faktör analizi kullan?ld??? varsay?lmaktad?r. Ölçe?in 6 alt boyutta ayr??mas?, teorik yap?y? destekleyen bir faktör yap?s?n?n varl???na i?aret etmektedir.

Güvenirlik

Ya?amboyu Ö?renme Yeterlilik Ölçe?i, yüksek düzeyde iç tutarl?l??a sahiptir. Yap?lan güvenirlik analizlerinde, ölçe?in genel iç tutarl?l?k katsay?s? (Alpha) oldukça güçlü bulunmu?tur.

Ölçe?in Cronbach Alpha güvenirlik katsay?s? **.95** olarak rapor edilmi?tir. Bu de?er, ölçe?in maddelerinin ölçülmek istenen yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermektedir.

Faktör Analizi

Ölçek, faktör analizi sonucunda alt? farkl? yeterlilik alan?n? temsil eden 51 maddeden olu?maktad?r. Bu alt? faktör, ya?am boyu ö?renme sürecinde kritik rol oynayan farkl? beceri setlerini kapsamaktad?r. Faktör yap?s?, ölçe?in yap?sal geçerli?ini destekler nitelikte olup, her bir alt boyutun ölçtü?ü yeterlilik alan? a?a??da detayland?r?lm??t?r:

Öz yönetim yeterlikleri (13 madde): Ö?renme sürecinde hedeflerin belirlenmesi ve öz de?erlendirme becerisi, bireyin ö?renme sorumlulu?unu almas?n? ifade eder. (Öz yönetim)

Ö?renmeyi ö?renme yeterlikleri (12 madde): Ö?renme sürecinde etkin bir dil kullanma ve farkl? ö?renme stratejilerini uygulama becerisi.

?nisiyatif ve giri?imcilik yeterlikleri (10 madde): Yeni fikirlere aç?k olma, risk alma ve herhangi bir konuda karar alma becerisi.

Bilgiyi elde etme yeterlikleri (6 madde): Kaynaklara ula?ma, bilgiyi organize etme ve herhangi bir konuda kolayca görü?ler ifade etme becerisi.

Dijital yeterlikler (6 madde): Bilgi ve ileti?im teknolojilerini etkin bir ?ekilde kullanma, özellikle Internet'i ö?renme amaçl? kullanmaya becerisi.

Karar verebilme yeterli?i (4 madde): Ele?tirel dü?ünme ve bir i? yerinde kar??la??labilecek riskleri tahmin etme yetene?i.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Araç

Test Türü: Geli?tirme (Developmental)

Format: Öz Bildirim Ölçe?i (Self-Report Scale). 51 maddelik, 6 alt boyutlu yap?.

Mevcut Diller: Türkçe

Hedef Popülasyon Grubu: Üniversite ö?rencileri ve genel yeti?kin popülasyon.

Ya? Grubu: Yeti?kinlik dönemi.

Popülasyon Detaylar?: Orijinal çal??ma, genellikle üniversite ö?rencileri üzerinde gerçekle?tirilmi?tir, ancak ölçek ya?am boyu ö?renme yeterliklerini ölçtü?ü için geni? bir yeti?kin kitlesine uygulanabilir.

Test Metodolojisi: Ölçek, 5'li Likert tipi bir derecelendirme kullan?r. Kat?l?mc?lar, kendilerini 1 (hiç) ile 5 (tam) aras?nda de?erlendirirler. Yüksek puanlar, ilgili yeterlilik alan?nda yüksek düzeyde yetkinli?e i?aret eder.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, 2011 y?l?nda yay?mlanm??t?r. Kullan?m izinleri ve ücret bilgisi için sorumlu yazar ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Sorumlu yazar?n ileti?im e-posta adresi: huzunboylu@neu.edu.tr

Ölçe?in orijinal PDF versiyonu a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: yasamboyu-ogrenme-yeterlilik-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Uzunboylu, H., ve Hürsen, Ç. (2011). Ya?am Boyu Ö?renme Yeterlik Ölçe?i (YBÖYÖ): Geçerlik ve güvenirlik çal??mas?. *Hacettepe Üniversitesi E?itim Fakültesi Dergisi*, *41*, 449-460.

Makalenin orijinal linkine buradan ula??labilir: efdergi.hacettepe.edu.tr

Ya?amboyu Ö?renme Yeterlilik Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmu? olup, hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemi?tir.

6 alt boyut ve 51 madde

ARABPSYCHOLOGY.COM

Öz yönetim yeterlikleri (13) : Ö?renme sürecinde öz de?erlendirme becerisi.

Ö?renmeyi ö?renme yeterlikleri (12) : Ö?renme sürecinde etkin bir dil kullanma becerisi.

?nisiyatif ve giri?imcilik yeterlikleri (10) : Herhangi bir konuda karar alma becerisi

Bilgiyi elde etme yeterlikleri (6) : Herhangi bir konuda kolayca görü?ler ifade etme

Dijital yeterlikler (6) : Internet'i kullanmaya becerisi

Karar verebilme yeterli?i (4) : Bir i? yerinde kar??la?abilece?iniz riskleri tahmin etme.

ARABPSYCHOLOGY.COM